

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder regler om ydelse af stats-tilskud til Færøernes hjemmestyre inden for rammerne af lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre.

Indtil udgangen af 1987 blev statstilskuddet til Færøerne udbetalt i form af refusioner. Denne ordning var behæftet med betydelige svagheder, jfr. bet. nr. 881/1979 om ændring af tilskudssystemet for Færøerne.

Som led i opfyldelsen af en aftale af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes landsstyre vedrørende en tilskudsreform vedtog Folketinget lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område, lov nr. 721 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet og lov nr. 722 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet.

Aftalen indebar, at tilskuddene inden for sundhedsområdet og undervisningsområdet (bortset fra visse pensioner) overgik til bloktilskud. På det sociale område blev udgifter til særforborg, alderdoms- og plejehjem, hjemmehjælp og børnebidrag mv. omlagt til bloktilskud. Udgifter iøvrigt efter forsorgsloven, samt udgifter efter pensionslovene og dagpengeloven var fortsat undergivet procentrefusion.

Efter aftalen reguleres tilskuddene med den gennemsnitlige reguleringsprocent for det samlede statsbudget. Herudover kan begge parter anmode om forhandling om tilskuddene, hvis der indtræder væsentlige ændringer i forudsætningerne.

Ordningen indebar tillige væsentlige ændringer med hensyn til administration af de pågældende sagsområder, således at de færøske myndigheder opnåede en betydelig dispositionsfrihed ved ordningen, jfr. de øvrige love, der blev vedtaget i forbindelse med tilskudsreformen (lov nr. 718, 719, 720 og 723 af 18. november 1987).

I en række love om sociale ydelser på Færøerne er der bestemmelser om refusion fra den danske stat. Udgifter til folkepension, invalidepension og enkepension refunderes med 50 pct., dog med 25 pct. for

de personlige tillæg. Udgifter til dagpenge ved sygdom eller fødsel og udgifter efter den færøske forsorgslov og den færøske børnforsorgslov refunderes med 25 pct., dog fuldt ud for Færøernes navn for børneforsorg. Refusionsbeløbene udbetales af rigsombudsmanden på Færøerne i månedlige rater på grundlag af anmodninger herom fra Landsstyret.

De pågældende lovområder er et fællesanliggende efter loven om Færøernes hjemmestyre. Administrationen er med hjemmel i Hjemmestyrelovens § 9 overført til Færøernes Landsstyre.

Ved aftale af 1. februar 1993 blev det mellem den danske regering og det færøske landsstyre endvidere aftalt, at der skal optages forhandlinger om omlægning af statens tilskud og refusioner til et generelt bloktilskud til hjemmestyret.

Nærværende lovforslag er en konsekvens af denne aftale og tilsigter at give Færøernes hjemmestyre friere prioriteringsmuligheder, ligesom forslaget indebærer en administrativ forenkling. De nuværende 7 tilskud og 4 refusionstilskud under en række ministerier vil således blive samlet til et beløb under Finansministeriets finanslovsparagraf.

Det er hensigten, at de nuværende detaljerede bestemmelser i social- og sundhedslovgivningen erstattes af rammelove på de pågældende områder.

Det findes hensigtsmæssigt, at der bliver sammenfald mellem den disponerende myndighed og den økonomisk ansvarlige myndighed på området. Ved ophævelsen af de eksisterende refusionsbestemmelser ophører den danske stats medfinansiering af udgifterne, og hjemmestyret overtager det fulde økonomiske ansvar for ordningerne. Som kompensation for refusionens bortfald yder den danske stat et generelt bloktilskud til hjemmestyret.

Tilskuddet reguleres fra et finansår til det følgende i overensstemmelse med den gennemsnitlige reguleringsprocent for statens samlede driftsudgifter fra pris- og lønniveau for finansloven for et år til pris- og lønniveau for finansloven det følgende år. Reguleringsprocenten beregnes som den gennemsnitlige forventede pris- og lønudvikling på statens driftsbudget, fraregnet indtægtsdækket virksomhed, stats-